

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2003

*Γεώργιος Ν. Παπαϊωάννου,
Δικηγόρος, Lic. Sp. ULB, Υποψ. διδάκτωρ Νομικής ΔΠΘ*

I. Γενικά περί προστασίας των οικονομικών συμφερόντων του καταναλωτή.

- Στις 14 Ιανουαρίου η *Επιτροπή* υιοθέτησε μια *Πράσινη Βίβλο* ανοίγοντας το διάλογο για την ανάγκη αναθεώρησης της υφιστάμενης συνθήκης της Ρώμης σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβάσεις αποβλέποντας στη διασφάλιση της αμοιβαίας αναγνώρισης και εκτέλεσης των δικαστικών αποφάσεων στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Στις 15 Μαρτίου, παγκόσμια ημέρα του καταναλωτή, προς ενίσχυση του δικαιώματος στην *ενημέρωση*, ενός από τα θεμελιώδη δικαιώματά του, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έθεσε μια νέα πολύγλωσση ιστοσελίδα στη διάθεση των Ευρωπαίων καταναλωτών με τα στοιχεία: <http://enropa.eu.int/comm/consumers>.

- Στις 24 Μαρτίου, τρεις μήνες μετά τη θέση σε ισχύ της απόφασης του Συμβουλίου της 28ης Μαΐου 2001 για τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου για τις αστικές και εμπορικές υποθέσεις, η *Επιτροπή* διασφάλισε για πρώτη φορά την πρόσβαση των ευρωπαίων πολιτών σε μια πολύγλωσση ιστοσελίδα http://europa.eu.int/comm/justice_home/ejn/) φιλική για το χρήστη όπου παρατίθενται πληροφορίες για τα *ευρωπαϊκά νομικά συστήματα*. Στην εν λόγω ιστοσελίδα γίνεται ειδική αναφορά στους εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης των διαφορών.

- Η *Επιτροπή* εξέδωσε στις 12 Μαΐου *πρόταση Οδηγίας* για την κωδικοποίηση του κοινοτικού δικαίου των αγωγών παραλείψεως συμπεριλαμβάνοντας πλήθος τροποποιήσεων επί της αρχικής Οδηγίας 98/27/EK.

- Στις 18 Ιουλίου η *Επιτροπή* παρουσίασε μια *πρόταση Κανονισμού* για τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή των νόμων για την προστασία του καταναλωτή, ιδιαίτερα κάτω από το πρίσμα της ανάπτυξης του διασυνοριακού εμπορίου.

- Στις 21 Οκτωβρίου, κατά την προβλεπόμενη από τη διαδικασία της συναπόφασης *πρώτη ανάγνωση* από το *Κοινοβούλιο*, η πρόταση Οδηγίας για την κωδικοποίηση του κοινοτικού δικαίου για τις αγωγές παραλείψεως έγινε δεκτή χωρίς τροποποιήσεις.

- Την 1η Δεκεμβρίου *συζητήθηκε* στο *Συμβούλιο* η πρόταση Κανονισμού για τη συνεργασία των αρμόδιων για την εφαρμογή των νόμων για την προστασία του καταναλωτή εθνικών αρχών, όπου και ετέθη θέμα περιορισμού του πεδίου εφαρμογής

στις παραβάσεις στο διασυνοριακό εμπόριο και κινδύνου επιβάρυνσης των υφιστάμενων μηχανισμών με περαιτέρω διοικητικά έξοδα.

II. *Περί ευρωπαϊκού δικαίου των συμβάσεων*

• Στις 14 Φεβρουαρίου υιοθετήθηκε από την *Επιτροπή Σχέδιο Δράσης* για τη συνοχή του Ευρωπαϊκού δικαίου των συμβάσεων. Σύμφωνα με το περιεχόμενό του κρίνεται σκόπιμη μια ερευνητική πρωτοβουλία για την ανάπτυξη κοινών κανόνων δικαίου των συμβάσεων με γνώμονα τις καλύτερες λύσεις που εφαρμόζονται στα κράτη - μέλη, συμπεριλαμβανομένων των εθελοντικών πρωτοβουλιών για τη διατύπωση πανευρωπαϊκών προδιατυπωμένων συμβατικών όρων. Η υπέρβαση των υφιστάμενων νομοθετικών διαφορών στα κράτη - μέλη θα διευκολύνει την ανάπτυξη του διασυνοριακού εμπορίου.

• Στις 2 Σεπτεμβρίου το *Κοινοβούλιο* υιοθέτησε *Ψήφισμα* για ένα συνεκτικότερο Ευρωπαϊκό Δίκαιο των Συμβάσεων θεωρώντας απαραίτητη τη δημιουργία μιας τράπεζας δεδομένων των εθνικών διατάξεων και της νομολογίας στο πεδίο του δικαίου των συμβάσεων και την εμπλοκή του νομικού κόσμου και των οικονομικών παραγόντων στην εκπόνηση του προβλεπόμενου στο σχετικό σχέδιο δράσης κοινού πλαισίου αναφοράς.

• Στις 22 Σεπτεμβρίου το *Συμβούλιο* εκτιμώντας ότι οι νομικοί κανόνες της Κοινότητας πρέπει να έχουν συνοχή, να εξασφαλίζουν την ταχεία μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και να διασφαλίζεται η αδιατάρακτη και αποτελεσματική λειτουργία των διασυνοριακών συναλλαγών στην εσωτερική αγορά εξέδωσε *Ψήφισμα* για ένα συνεκτικότερο Ευρωπαϊκό Δίκαιο των Συμβάσεων ζητώντας από την Επιτροπή αφενός τη δημιουργία κατάλληλων μηχανισμών για την εκπόνηση του σχετικού πλαισίου αναφοράς, αφετέρου την υποβολή σχετικών εκθέσεων προόδου το αργότερα κάθε δώδεκα μήνες.

III. *Περί των προοπτικών της ευρωπαϊκής προστασίας του καταναλωτή*

• Στις 20 Φεβρουαρίου η Επιτροπή των νομικών υποθέσεων και της εσωτερικής αγοράς του *Κοινοβουλίου* υιοθέτησε *έκθεση* σχετικά με την Πράσινη Βίβλο της Επιτροπής για το μέλλον της ευρωπαϊκής προστασίας του καταναλωτή. Ιδιαίτερη σημασία δόθηκε, στην προτίμηση προσδιορισμού των ελάχιστων προϋποθέσεων παρά της πλήρους νομοθετικής εναρμόνισης, η οποία προϋποθέτει προηγούμενη εκτίμηση του αντίκτυπου κατά τομέα, στην κατάρτιση μη εξαντλητικής λίστας αθέμιτων εμπορικών πρακτικών και στο συμπληρωματικό προς τη νομοθεσία ρόλο των κωδίκων δεοντολογίας που πρέπει να αποκτούν δεσμευτική ισχύ μετά την προσχώρηση των μερών τους.

• Στις 13 Μαρτίου το *Κοινοβούλιο* ενέκρινε ένα *Ψήφισμα* σχετικά με την Πράσινη Βίβλο για την ευρωπαϊκή προστασία του καταναλωτή. Ειδικότερα, το Κοινο-

βούλιο τάχθηκε υπέρ μιας συντονισμένης εποπτείας της εσωτερικής αγοράς υποστηρίζοντας την ιδέα της διακυβερνητικής συνεργασίας μέσω των εθνικών εκτελεστικών αρχών προς όφελος της αμοιβαίας πληροφόρησης και αλληλοϋποστήριξης σε συγκεκριμένες υποθέσεις, της εκτίμησης των επιπτώσεων των προσκομμάτων στο διασυνοριακό εμπόδιο από την Επιτροπή και της διαβούλευσης όλων των ενδιαφερόμενων μερών, τόσο από την παραγωγή, όσο και από την κατανάλωση, με συμμετοχή αντιπροσώπων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των καταναλωτών.

IV. Περί των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών

- Στις 20 Φεβρουαρίου η Επιτροπή νομικών υποθέσεων και εσωτερικής αγοράς του Κοινοβουλίου σχετικά με τις εμπορικές πρακτικές υιοθέτησε έκθεση υπέρ της νομοθέτησης ελάχιστων προϋποθέσεων κατά είδος συναλλαγών μέχρι την εκπόνηση σχετικής μελέτης από την Επιτροπή που θα επέτρεπε τη μέγιστη εναρμόνιση εις βάρος της κατακερμάτισης της νομοθεσίας για τους καταναλωτές και του εμπόρου. Προτείνεται δε η κατάρτιση ενδεικτικής λίστας συμπεριφορών αντικείμενων στα συμφέροντα των καταναλωτών. Στους Κώδικες δεοντολογίας αποδίδεται συμπληρωματικός προς τη νομοθεσία ρόλος, εθελοντικός χαρακτήρας, αλλά και δεσμευτική ισχύ.

- Στις 18 Ιουνίου η Επιτροπή εξέδωσε μια πρόταση Οδηγίας σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές με στόχο την απαγόρευση παραπλανητικών και επιθετικών πρακτικών που αφορούν, μεταξύ άλλων, τη διαφήμιση και την προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών. Η οδηγία αυτή φιλοδοξεί να πάρει τη θέση ενός διάσπαρτου πλαισίου εθνικών νομοθετικών ρυθμίσεων και δικαστικών αποφάσεων. Πρόκειται για μια οριζόντια νομοθετική παρέμβαση που επικεντρώνεται σε συμπεριφορές, που επηρεάζουν την απόφαση προμήθειας και την επιλογή του καταναλωτή, καθώς και την άσκηση των δικαιωμάτων του. θέτει κριτήρια θεμιτής πρακτικής και ακολουθεί το πρότυπο της μαύρης λίστας απαγορευμένων πρακτικών. Αντιμετωπίζει ειδικά θέματα όπως τη διαφήμιση σε παιδιά και τα συστήματα πωλήσεων με μορφή πυραμίδας και αναγνωρίζει τη συμβολή των κωδίκων δεοντολογίας και κάθε διαδικασίας αυτορύθμισης.

- Τη συζήτηση στο Συμβούλιο στις 10 Οκτωβρίου της πρότασης Οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές δεν ακολούθησαν μεταβολές στο περιεχόμενό της από την Επιτροπή.

V. Γενικά περί της προστασίας του καταναλωτή τραπεζικών υπηρεσιών

- Στις 25 Ιουλίου η Επιτροπή με αιτιολογημένη γνώμη, σε εφαρμογή της προβλεπόμενης στο άρθρο 226 ΣυνθΕΟΚ διαδικασίας παράβασης, ζήτησε από τις Ιταλικές αρχές να τροποποιήσουν νόμο που απαγορεύει να υπερβαίνουν τα επιτόκια μακροπρόθεσμων δανείων το μεσοσταθμικό επιτόκιο των εθνικών ομολόγων για

την περίοδο 1996-2000. Αν και αναγνωρίζεται η πρόθεση του Ιταλού νομοθέτη να πατάξει τα υπερβολικά επιτόκια, θεωρεί τα σχετικά μέτρα δυσανάλογα προς το στόχο τους και αποθαρρυντικά για τις τράπεζες από άλλα κράτη - μέλη για να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στην Ιταλία.

- Στα πλαίσια του συνεχούς διαλόγου της *Επιτροπής* με τους χρήστες των υπηρεσιών λιανικής τραπεζικής παράλληλα με την πληροφόρηση που εκπορεύεται από τους επαγγελματίες ανακοίνωσε στις 25 Ιουλίου τη σύσταση μιας *επιτροπής ειδικών (FIN-USE)* προερχόμενων από διαδικασία επιλογής κατόπιν δημόσιας πρόσκλησης ενδιαφέροντος, με στόχο τη βελτίωση του καθορισμού της ευρωπαϊκής πολιτικής για τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες κάτω από το πρίσμα των αναγκών των καταναλωτών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

- Στις 25 Νοεμβρίου δημοσιοποιήθηκαν οι απόψεις που εκφράστηκαν από το *Γενικό Εισαγγελέα* κατά την εκδίκαση της υπόθ. C-222/02 *Peter Paul and Others v. Federal Republic of Germany*, σύμφωνα με τις οποίες καμιά από τις οδηγίες που αφορούν το τραπεζικό δίκαιο δεν αναγνωρίζουν σε ιδιώτες το δικαίωμα να αξιώσουν την εποπτική αρχή των τραπεζών να λάβει τα κατάλληλα εποπτικά μέτρα και το δικαίωμα να ζητήσουν αποζημίωση σε περίπτωση κακής εκτέλεσης των καθηκόντων της.

VI. Περί της καταναλωτικής πίστης

- Στις 19 Μαΐου *συζητήθηκε* από το *Συμβούλιο* η πρόταση Οδηγίας για τις πιστώσεις που χορηγούνται σε καταναλωτές με έμφαση στα ζητήματα της πλήρους εναρμόνισης σε συνδυασμό με κάποιο βαθμό ελαστικότητας υπέρ των κρατών - μελών, του πεδίου εφαρμογής, και δη του τομέα της στεγαστικής πίστης, και της εποπτείας των πιστωτών και των μεσιτών πιστώσεων με γνώμονα την άρση των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού που διαπιστώθηκαν από μελέτες που ακολούθησαν τη λήψη προηγούμενων νομοθετικών μέτρων.

- Στις 17 Ιουλίου η *Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή* υιοθέτησε *γνωμοδότηση*, που της ζητήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 95 της Συνθήκης, για την πρόταση Οδηγίας σχετικά με τις πιστώσεις που χορηγούνται σε καταναλωτές. Κρίνοντας αναγκαία την εξασφάλιση της συμβατότητας με άλλα συναφή κοινοτικά νομοθετήματα, τη διεξαγωγή λεπτομερούς προσομοιωτικής μελέτης του αντίκτυπου των προτεινόμενων μέτρων και τη βελτίωση μιας σειράς διατάξεων, επικεντρώνει τον προβληματισμό της στα ζητήματα της νομικής βάσης, του πεδίου εφαρμογής, του τρόπου χρήσης της μεθόδου εναρμόνισης και του τρόπου αποφυγής της εξέτασης του φαινομένου της υπερχρέωσης.

- Η Επιτροπή των νομικών υποθέσεων και της εσωτερικής αγοράς του *Κοινοβουλίου* στις 11 Σεπτεμβρίου *ζήτησε την ανάκληση* της πρότασης της Επιτροπής σχετικά με τις πιστώσεις που χορηγούνται σε καταναλωτές αναμένοντας την υποβολή μιας αναθεωρημένης πρότασης. Επικαλέστηκε σχετικά τη βαρύτητα των τροποποιή-

σεων που ήδη είχαν γνωστοποιηθεί από την Επιτροπή, προβλήματα συμβατότητας με ορισμένα άλλα ευρωπαϊκά νομοθετήματα και την ανάγκη επαρκούς εκτίμησης των επιπτώσεών του στην αγορά.

- Στις 10 Οκτωβρίου ο *Επίτροπος* για την υγεία και την προστασία του καταναλωτή εξέφρασε τις *απόψεις* του σχετικά με την πρόταση νέας οδηγίας για την καταναλωτική πίστη ενώπιον της Επιτροπής νομικών υποθέσεων και εσωτερικής αγοράς του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Επικαλούμενος την αναγνώριση αναγκαιότητας νομοθετικής παρέμβασης από το Συμβούλιο επανέλαβε τις κατευθυντήριες γραμμές της πρότασης συνιστάμενες στη δέουσα ενημέρωση, την αξιολόγηση της δυνατότητας αποπληρωμής, τη διαμόρφωση των επιτοκίων με προδιατυπωμένο και συγκρίσιμο τρόπο, την απόλυση καταχρηστικών συμβατικών όρων και τη δυνατότητα πρόωρης εξόφλησης χωρίς την επιβολή άδικων ποινικών ρητρών και, τέλος, ζήτησε τη διατύπωση ξεκάθαρης θέσης του Κοινοβουλίου.

- Στις 5 Νοεμβρίου δόθηκαν *διευκρινίσεις* από την *Επιτροπή* σε ορισμένα ζητήματα που τέθηκαν κατά την απόρριψη της πρότασης νέας οδηγίας για την καταναλωτική πίστη. Πιο συγκεκριμένα, υποστηρίχθηκε ότι δεν θα αποκλειστούν από την πρόσβαση στη χορήγηση πιστώσεων οι καταναλωτές με χαμηλότερα εισοδήματα, ότι δεν θα υπάρξει αντίκτυπος στην κατανάλωση, ότι δεν θα προκληθεί αύξηση των επιτοκίων, ότι δεν θα επέρχεται λύση της χρηματοδοτούμενης πώλησης με μόνη την άσκηση δικαιώματος υπαναχώρησης από την πίστωση, ότι δεν θα επηρεαστούν οι χρηματοδοτήσεις κοινωνικού χαρακτήρα και ότι η πλήρης εναρμόνιση δεν οδηγεί στην αποδυνάμωση της προστασίας του καταναλωτή που παρέχεται από τις εθνικές νομοθεσίες. Επιπλέον, εκφράζεται ευθαρσώς η συναίνεση να γίνουν αλλαγές και καλείται το Κοινοβούλιο να προτείνει συγκεκριμένες τροποποιήσεις.

- Στις 5 Δεκεμβρίου, κατά τη *συζήτηση* της Ολομέλειας του *Κοινοβουλίου* επί της πρότασης Οδηγίας για τις πιστώσεις που χορηγούνται σε καταναλωτές, η πλειοψηφία των Βουλευτών αποφάνθηκε υπέρ της επιστροφής στην αρμόδια Επιτροπή του Κοινοβουλίου της απορριπτικής για την εν λόγω πρόταση έκθεσης.

VII. Περί της στεγαστικής πίστης

- Στις 27 Μαρτίου ανακοινώθηκε η έναρξη των εργασιών ενός *forum group* της *Επιτροπής* για την στεγαστική πίστη που απαρτίζεται από 20 εμπειρογνώμονες από 11 κράτη - μέλη και έχει ως στόχο να προσδιορίσει τα βασικά εμπόδια στη λειτουργία μιας ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς στεγαστικής πίστης και να προβεί σε συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με τους πιο κατάλληλους τρόπους να επιτευχθεί η ολοκλήρωση της εν λόγω αγοράς. Σημειώνεται ότι κατά την Επιτροπή παρουσιάζονται μεγάλες δυσκολίες στην ανάπτυξη του διασυνοριακού εμπορίου στον τομέα αυτό.

- Στις 28 Νοεμβρίου ο *Επίτροπος* για την υγεία και την προστασία του κατανα-

λωτή εξέφρασε τις επιφυλάξεις του για την αποτελεσματική εφαρμογή του Κώδικα δεοντολογίας για την προσυμβατική ενημέρωση των καταναλωτών που συνάπτουν στεγαστικά δάνεια αναφερόμενος στα αποτελέσματα σχετικής έρευνας. Διευκρίνισε ότι ορθή εφαρμογή συνιστά η παροχή του συνόλου των προβλεπόμενων πληροφοριών και μάλιστα ακόμη και τη στιγμή της εκδήλωσης απλού ενδιαφέροντος από μέρους των καταναλωτών.

VIII. Περί των διασυνοριακών μεταφορών πιστώσεων

- Από την 1η Ιουλίου η διάταξη του Κανονισμού για τις διασυνοριακές μεταφορές πιστώσεων που ίσχυε για τις πληρωμές μέσω πιστωτικών καρτών και τις αναλήψεις μέσω ATM επεκτάθηκε σε κάθε μεταφορά πιστώσεων σε ευρώ μεταξύ δύο λογαριασμών σε ευρώ που τηρούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και που δεν ξεπερνούν τα 12.500 ευρώ. Πρόκειται για τον κανόνα της ίσης οικονομικής επιβάρυνσης για τις αντίστοιχες συναλλαγές εντός και εκτός συνόρων κάθε κράτους - μέλους. Απαραίτητη προϋπόθεση η χρήση του Διεθνή Αριθμού Τραπεζικού Λογαριασμού (IBAN) που επιτρέπει τη διεκπεραίωση της πληρωμής απευθείας χωρίς δαπανηρούς και χρονοβόρους προσωπικούς χειρισμούς και του Κωδικού Αναγνώρισης Τράπεζας (BIC) που επιτρέπει γρήγορη αναγνώριση της αποδέκτριας τράπεζας. Δανειστής και οφειλέτης μπορούν να προμηθευθούν τους κωδικούς που αφορούν το λογαριασμό τους από την τράπεζά τους.

IX. Περί της ασφάλειας των πληρωμών

- Η ασφάλεια των πληρωμών βρέθηκε στο επίκεντρο των εργασιών ενός συνεδρίου που έλαβε χώρα στις 16 Σεπτεμβρίου στις Βρυξέλλες υπό την αιγίδα της Επιτροπής. Πέραν των τεχνολογικών επιτευγμάτων που παρουσιάστηκαν, έμφαση δόθηκε από τον Επίτροπο για την υγεία και την προστασία του καταναλωτή στην ανάπτυξη μιας ιδιαίτερης πολιτικής με κύριους άξονες τον προσδιορισμό ορίων ευθύνης, την ασφάλιση της επιστροφής χρημάτων και τη λειτουργία των υπηρεσιών πελατών για την άμβλυνση του ελλείμματος εμπιστοσύνης. Σχετική έρευνα της Επιτροπής, τα συμπεράσματα της οποίας παρουσιάστηκαν στο εν λόγω συνέδριο, κατέδειξε ότι το κοινό στα περισσότερα κράτη - μέλη, με χαμηλότερο το δείκτη της Ελλάδας, έχει ένα «εύλογο» επίπεδο εμπιστοσύνης στις συναλλαγές ηλεκτρονικών πληρωμών, διαπιστώνοντας την ανάγκη πρόσθετης ενημέρωσης σε ζητήματα ασφάλειας.

- Ο ενιαίος χώρος πληρωμών συνίσταται στην κατάργηση των συνόρων στον τομέα των πληρωμών. Ως εκ τούτου, χρόνος και κόστος πληρωμών εντός και εκτός συνόρων κάθε κράτους - μέλους εξομοιώνονται. Η ανάγκη δημιουργίας του Ενιαίου Χώρου Πληρωμών προκειμένου να καταστούν εύκολες, φθηνές και ασφαλείς οι διασυνοριακές πληρωμές μέσω πιστωτικών καρτών, καρτών πληρωμών, ηλεκτρο-

νικών εμβασμάτων, χρεωστικών καρτών και οποιουδήποτε άλλου μέσου αποτυπώνεται σε ένα έγγραφο εργασίας που δόθηκε στη δημοσιότητα από την Επιτροπή στις 2 Δεκεμβρίου. Σύμφωνα με αυτό προσδιορίζονται τρεις στόχοι του νέου νομοθετικού πλαισίου. Αυτοί είναι η αύξηση της αποτελεσματικότητας, η αποσαφήνιση και η βελτίωση των δικαιωμάτων των χρηστών των συστημάτων πληρωμών και η βελτίωση της ασφάλειας των πληρωμών σε συνδυασμό με την προστασία από την απάτη. Ο πρώτος από τους στόχους εξυπηρετείται από τη δυνατότητα παροχής υπηρεσιών πληρωμών σε όλα τα κράτη - μέλη με τη λήψη άδειας σε ένα από αυτά και την κατάργηση νομικών εμποδίων στις διασυνοριακές άμεσες χρεώσεις. Ο δεύτερος από τους στόχους εξειδικεύεται σε μια σειρά ζητημάτων, όπως η απαιτούμενη πληροφόρηση προς τους καταναλωτές, ο περιορισμός του ανώτερου χρόνου εκτέλεσης εντολών πληρωμών από τις έξι προβλεπόμενες - στην οδηγία για τις διασυνοριακές μεταφορές πιστώσεων - ημέρες στις τρεις, τη χρήση του χρόνου διαθεσιμότητας (valeur) ώστε να μην ενσωματώνονται κρυμμένες χρεώσεις, την ευθύνη των φορέων παροχής υπηρεσιών πληρωμών έναντι εμπόρων και πελατών για αποτυχημένες για τεχνικούς λόγους συναλλαγές, τις προϋποθέσεις ανάκλησης εντολών πληρωμής και την επίλυση διαφορών. Ενδιαφέρον προκαλεί και η πρόταση διατήρησης του αριθμού τραπεζικού λογαριασμού κατά τη μεταφορά του σε άλλη τράπεζα. Ο δε τρίτος στόχος συναρτάται από τη λειτουργία ενός κοινού τηλεφωνικού αριθμού για όλα τα κράτη - μέλη για την ακύρωση καρτών που έχουν κλαπεί η χαθεί, την προστασία δεδομένων σε συνδυασμό με την πρόληψη της απάτης στο πεδίο των πληρωμών, τον προσδιορισμό προϋποθέσεων για την καταπολέμηση της απάτης συμπεριλαμβανομένων του ξεπλύματος χρήματος και της τρομοκρατίας, και την ανάπτυξη σχετικών αυτοματοποιημένων και προκαθορισμένων τεχνικών υποδομών.

X. Περί της εξωδικαστικής επίλυσης χρηματοπιστωτικών διαφορών

- Στις 3 Μαρτίου έγινε σύγκληση της ολομέλειας του Ευρωπαϊκού δικτύου εξωδικαστικών παραπόνων *FIN-NET* στις Βρυξέλλες όπου έγινε παρουσίαση των ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών του δικτύου *EEJ-NET*, του *e-confidence*, του συστήματος επίλυσης *SOLVIT*, της Πράσινης Βίβλου για την εναλλακτική επίλυση διαφορών και της Πράσινη Βίβλου για την αναθεώρηση της Συνθήκης της Ρώμης. Από την επεξεργασία των στατιστικών στοιχείων του δικτύου *FIN-NET* κατά το έτος 2002 προκύπτει μια αύξηση κατά 29% των παραπόνων των οποίων επιλήφθηκαν οι συμμετέχοντες στο δίκτυο φορείς, εκ των οποίων η πλειονότητα έτυχε επίλυσης.

- Στο συνέδριο για το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εξωδικαστικής Επίλυσης Διαφορών (*EEJ-NET*) που έλαβε χώρα στις 10 Ιουνίου στις Βρυξέλλες, τονίστηκε από τον *Επίτροπο* για την υγεία και την προστασία του καταναλωτή η σημασία της ανάπτυ-

ξης εναλλακτικών δυνατοτήτων της προσφυγής στα δικαστήρια για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης στο διασυνοριακό εμπόριο, και η ανάγκη συνεργασίας των ομόλογων φορέων για την αντιμετώπιση των γεωγραφικών και γλωσσικών εμποδίων που ταλανίζουν τις διασυνοριακές συναλλαγές και δυσχεραίνουν το έργο της επίλυσης των διαφορών που προκύπτουν από αυτές. Οι παρεμβάσεις επικεντρώθηκαν σε ζητήματα επέκτασης του Ευρωπαϊκού δικτύου, κάλυψης εμπορικών δραστηριοτήτων όπου δεν υφίσταται φορέας εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και η ανάπτυξη των σχέσεων του δικτύου με τα μέλη του. Τέλος, αναγνωρίστηκε η ανάγκη οικονομικής ενίσχυσης από κοινοτικούς πόρους των κέντρων ενημέρωσης που λειτουργούν στο σύνολο των κρατών - μελών.

- Στις 4 Νοεμβρίου έγινε σύγκληση της ολομέλειας του *Ευρωπαϊκού δικτύου* εξωδικαστικών παραπόρων FIN-NET στις Βρυξέλλες, όπου ετέθη το ζήτημα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων κατά την άσκηση του έργου των φορέων εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών και παρουσιάστηκαν, μεταξύ άλλων, οι εξελίξεις σε εθνικό επίπεδο της εναρμόνισης με την οδηγία για την από απόσταση εμπορία χρηματοπιστωτικών προϊόντων και σε κοινοτικό επίπεδο των διασυνοριακών μεταφορών πιστώσεων και του νέου νομικού πλαισίου για τις πληρωμές.